

Høgskolen i Telemark

Handlingsplan for fleksibel læring ved Høgskolen i Telemark 2004 - 2006

"En god bruk av den nye teknologien er blitt en forutsetning for utdanningsinstitusjonenes evne til å skape relevante, oppdaterte og fleksible utdanningstilbud. [...] Utfordringene knytter seg i særlig grad til institusjonenes evne til å få fram en helhetlig strategi for IKT-støttet fleksibel utdanning og fjernundervisning. Det krever god teknologisk infrastruktur, høyt kvalifisert støttepersonale med spisskompetanse innenfor pedagogisk bruk av IKT, og ikke minst ordninger som trekker med fagpersonalet og belønner innsats knyttet til utvikling av fleksible utdanningstilbud." (St.meld nr. 27 (2000-2001) Gjør din plikt – Krev din rett: Kvalitetsreform av høyere utdanning, s. 17-18)

Innhold:

Innhold:	1
1. Innledning til revidert utgave av Handlingsplan for fleksibel læring ved Høgskolen i Telemark.	2
2. Begrepsavklaring og definisjoner	2
2.1 Fjernundervisning.....	2
2.2 Fleksibel læring	2
3. Føringer i sentrale dokument ved HiT	3
3.1 Forankring i strategisk plan	3
3.2 Organisering av kurs- og oppdragsvirksomheten ved HiT.....	3
4. Nasjonale og regionale føringer	4
4.1 Nasjonale føringer.....	4
4.1.1 Kompetansereformen	4
4.1.2 Kvalitetsreformen.....	4
4.1.3 Annet.....	6
4.2 Regionale føringer.....	6
5. Mål	7
5.1 Generelt.....	7
5.2 Hovedmål 1	7
5.2.1 Delmål.....	7
5.2.2 Tiltak	7
5.3 Hovedmål 2	8
5.3.1 Delmål.....	8
5.3.2 Tiltak	9
5.4 Hovedmål 3	10
5.4.1 Delmål.....	10
5.4.2 Tiltak	11

1. Innledning til revidert utgave av Handlingsplan for fleksibel læring ved Høgskolen i Telemark.

På institusjonsnivå er det fremdeles Strategisk plan 2000-2004 som danner grunnlaget for den reviderte utgaven av *Handlingsplan for fleksibel læring ved Høgskolen i Telemark*. Samtidig mottar man stadig sterkere signaler fra sentrale organer om at en større og større del av studiene skal 1) ha betydelig innslag av IKT og 2) skal gi studenten en større grad av fleksibilitet i sin studiesituasjon. Det gjelder så vel heltids- som deltidsstudenter.

Den reviderte utgaven av *Handlingsplan for fleksibel læring ved Høgskolen i Telemark* bærer preg av de ovennevnte punkter. I planperioden er følgende områder prioritert:

- Krav om utvidet bruk av et *learning management system (LMS)* i hele organisasjonen, også i administrasjonen.
- Ressurser til videreføring av LMS ressursgruppe (som i dag kalles Classfronter ressursgruppe (CF-ressursgruppe)).
- LMS ressursgruppe må gis et tydelig mandat.
- Utvikling og tilrettelegging av flere studietilbud med innslag av fleksibel læring.
- Institutt for pedagogikk ved Avdeling for estetiske fag, folkekultur og lærerutdanning gis et spesielt ansvar for å bistå avdelingene under utvikling og tilrettelegging av fleksible studier.

Revidert utgave av handlingsplanen, betegnes som *Handlingsplan for fleksibel læring ved Høgskolen i Telemark 2004 - 2006*, men planen skal rulleres hvert år. Rullering for 2005 vil måtte legge høgskolens nye strategiske plan til grunn.

Hva har skjedd til nå?

Mange av aktivitetene i den opprinnelige planen har til nå ikke blitt gjennomført. Årsakene til dette kan være flere, blant annet endring i ansettelsesforhold og arbeidsoppgaver for enkelte ansatte. Noe er likevel gjort:

- Høgskolen i Telemark (HiT) har kjøpt inn campuslisens for *learning management systemet Classfronter*.
- Det er opprettet en LMS ressursgruppe, bestående av én person fra hver avdeling, to personer fra Fellesadministrasjonen (FA) samt én person fra IT-tjenesten.
- Det er opprettet flere nettbaserte studier, altså studier som i helt eller delvis er organisert slik at studentens kontakt med høgskolen er via Internett.
- Classfronter benyttes som LMS ved flere av de ordinære studiene.

I den videre teksten vil *LMS* bli benyttet der e-læringssystem omtales i generelle vendinger, mens *Classfronter* vil bli benyttet der nåværende system omtales. Som nevnt over, benyttes LM-systemet *Classfronter* i dag, uten at det er gitt at dette systemet vil bli benyttet på lengre sikt.

For å meisle ut den reviderte utgaven av *Handlingsplan for fleksibel læring ved Høgskolen i Telemark*, har innspill fra medlemmene i CF-ressursgruppen vært av stor betydning. Materiale fra skriftserien til Sentralorganet for fleksibel læring i høgre utdanning (SOFF) samt strategisk plan for fleksibel læring ved Universitetet i Oslo for 2003-2007 har også gitt nyttig "input".

2. Begrepsavklaring og definisjoner

2.1 Fjernundervisning

I St.meld. nr. 43 (1988-89) "Mer kunnskap til flere" er fjernundervisning definert på følgende måte:

"Fjernundervisning er undervisning hvor lærer og student(er) er adskilt i rom og/eller tid. Tekniske hjelpemidler benyttes til formidling av lærestoff, til reell toveis kommunikasjon, til støtte for læreprosessen."

2.2 Fleksibel læring

Fleksibel læring er et noe videre begrep, ofte brukt om en kombinasjon av fjern og nærundervisning, med teknologibruk som gir fleksibilitet i tid, rom, kommunikasjon og arbeidsmåter.

I sin "Veiledning til prosjektsøknader 2004" fra SOFF benyttes definisjonen:

"Fleksibel læring innebærer en student- og læringscentrert tilnærming til utdanning, som integrerer ulike teknologityper for å legge til rette for aktivitet og interaksjon, synkront og/eller asynkront. I fleksibel læring kombineres fag- og brukertilpassede teknologier med undervisning på lærestedet og/eller fjernundervisning."

Universitetet i Oslo benytter følgende beskrivelse (*Fleksibel læring ved universitetet i Oslo, Strategisk plan 2003-2007*):

"Fleksibel læring brukes [...] som en fellesbetegnelse for læringsaktiviteter som kjennetegnes av fleksibilitet med anvendelse av ulike former for IKT, uavhengig av om målgruppen for studietilbudene befinner seg på eller utenfor campus eller en kombinasjon, og uavhengig av om studiene er tilrettelagt som grunnstudier eller etter- og videreutdanning. Fleksibiliteten vil rette seg mot et utvalg av følgende egenskaper ved studietilbudene:

- *Hvor lærere, veiledere, medstudenter og læringsressurser befinner seg fysisk og i tid*
- *Sammensetning av studieløp og innpassing av studier fra andre institusjoner*
- *Individuelle tilpassninger og valgmuligheter innenfor et gitt studietilbud*
- *Undervisningsformer, arbeidsmetoder og pedagogiske modeller*
- *Evaluerings- og vurderingsformer*
- *Helt nettbaserte studietilbud, IKT-støtte for campusundervisning, eller ulike kombinasjoner av disse"*

3. Føringer i sentrale dokument ved HiT

3.1 Forankring i strategisk plan

I høgskolens gjeldende strategiske plan finnes det ikke egne strategier/målformuleringer vedrørende høgskolens satsing på IKT/fleksible læringsformer. Imidlertid nevnes dette både i sammenheng med etter- og videreutdanningsvirksomheten og studiekvalitetsarbeidet. I kapittel 3 *Primærvirksomheten* heter det under overskriften *Fagprofil*:

"HiT skal styrke fagprofilen ved i økende grad å ta i bruk IKT både ved å integrere slik teknologi i eksisterende studier og som utvikling av nye, fleksible studietilbud. En slik utvikling skal særlig stimuleres i tilknytning til høgskolens etter- og videreutdanningsvirksomhet, et virksomhetsområde som i løpet av planperioden skal nå et kvalitetsnivå og omfang som gjør HiT til en sentral aktør på dette feltet, særlig innen egen region."

Vi finner følgende delmål:

"Utdanningene ved HiT skal ha høy studiekvalitet....Det skal benyttes fleksible lærings- og arbeidsformer og legges til rette for livslang læring."

"Alle studenter skal kunne bruke informasjonsteknologi og internett aktivt i studiearbeidet."

Vi finner også følgende strategi under stikkordet *Studiekvalitet*:

"Det skal satses sterkere på IKT i undervisningen og på prosjektorganisert, problembasert læring."

3.2 Organisering av kurs- og oppdragsvirksomheten ved HiT

I S-sak 61/03 gjorde styret slikt vedtak:

"1. Styret vedtar at høgskolens eksternt finansierte virksomhet skal organiseres internt, og ikke som et eget rettssubjekt."

2. Styret vedtar at det opprettes et eget kontor for eksternt finansiert virksomhet med egen leder på institusjonsnivå og med hovedansvar for samordning, rådgivning, intern service, og profilering og markedsføring.

Høgskoledirektøren gis fullmakt til å opprette dette kontoret fra 1. januar 2004. Hvordan kontoret skal innorganiseres i fellesadministrasjonen og bemannes, herunder ledes, skal ses i sammenheng med behandlingen av delinnstilling II om administrasjonsordningen i høgskolen.

Styret vedtar videre at ordningen med kurs- og oppdragsenheter på avdelingsnivå (AKO-er) skal videreføres og at den enkelte dekan skal ha resultatansvar for samlet virksomhet i avdelingen, herunder eksternt finansiert virksomhet."

4. Nasjonale og regionale føringer

4.1 Nasjonale føringer

Kompetansereformen (NOU 1997:25) og Kvalitetsreformen (St. meld. nr. 27 (2000-2001)) er helt sentrale når det gjelder tilrettelegging av fleksibel læring. Man kan si det så sterkt at uten en tung satsing på utvikling av fleksible læringsformer, lar det seg ikke gjøre å oppfylle Kvalitetsreformen.

4.1.1 Kompetansereformen

Kompetansereformen etterlyste en tettere tilknytning til arbeids- og næringslivet for bedre å kunne dekke samtidens og fremtidens kompetansebehov. For å bedre samspillet mellom universitetene og de uformelle kompetansesystemene i arbeidslivet ønsket man økt innsats innen etter- og videreutdanning. Gjennom bruk av IKT bør studier legges opp med fleksible muligheter for å kunne kombinere utdanning med arbeid og/eller fritid.

4.1.2 Kvalitetsreformen

En strategi for fleksibel, IKT-støttet utdanning har en klar forankring og begrunnelse i Kvalitetsreformen. IKT-støtten og fleksibiliteten vil være sentrale og nødvendige elementer både i selve undervisnings- og læringsprosessene, og i logistikken og administrasjonen som gjør disse prosessene mulige. Dette kan spissformuleres som at Kvalitetsreformen ikke vil være mulig å gjennomføre på fornuftig vis og med god ressursbruk ved en institusjon som Høgskolen i Telemark, uten en slik IKT-støtte og fleksibilitet. Flexibel læring og IKT-støtte til utdanningen vil således være sentrale virkemidler for å gjennomføre Kvalitetsreformen ved høgskolen. Samtidig kan slike virkemidler bidra til å styrke høgskolens konkurranseevne i utdanningsmarkedet, med henblikk både på grunnutdanningen og etter- og videreutdanningen.

Kvalitetsreformen tar sikte på god gjennomføringsgrad og -hastighet, relevante studietilbud og høy kvalitet på *læringsprosessene*. Reformen understreker derfor nødvendigheten av et "helhetlig læringsmiljø", utformet med klare læringsmål og bevisst iscenesatte læringssituasjoner. Dette omfatter en rekke ledd.

Studentaktive læringsformer. Læringsprosessene skal preges av studentaktive læringsformer. Både utredning, stortingsmelding og innstilling peker på at digitale medier har en sentral funksjon i slike læringsformer. Studentens rolle forskyves fra det å være mottaker av informasjon til aktiv og engasjert medskaper av kunnskap. Flere sentrale forskere understreker at IKT-støttet læring forutsetter en gruppe- og samarbeidsdimensjon ved læringssituasjonene. Her vil studentene trenge digitale verktøy for å innhente og arbeide med empiri og kilder, utvikle problemstillinger, produsere og organisere dokumenter og forsvare posisjoner i et felleskap av medstudenter og veiledere. Det pekes på at problemstillinger, oppgaver og arbeidsmetoder skal være motiverende ved å være virkelighetsnære, noe som også kan tilsi bruk av IKT. Videre forutsetter dette en utvidet bruk av digitale læringsressurser hvor bibliotektilbudet må inngå i et helhetlig læringstilbud som omfatter informasjonskompetanse.

Oppfølging. Studenten skal ha fortløpende tilbakemelding og oppfølging. For at hun skal beholde retning, motivasjon og tempo er det behov for støtte både i form av at "noen bryr seg" og av at den faglige gehalten i studentens læringsarbeid følges opp. Gjennom implementeringen av Kvalitetsreformen skal slik støtte trappes vesentlig opp. Dette forutsetter at de undervisningsansvarlige har fortløpende tilgang til studentenes arbeid, og kan gi relevant input til dette arbeidet. Det er vanskelig å se for seg

hvordan HiT skal kunne drive intens oppfølging av 4000 enkeltstudenter på en hensiktsmessig måte uten omfattende bruk av læringsadministrasjonssystemer eller lignende løsninger. Dels vil gjennomtenkt bruk av slike systemer i en samarbeidsorientert læringsmodell kunne gi mye verdifull oppfølging ved hjelp av studentene selv. Dels gir slike verktøy læreren tilgang til det studenten til enhver tid arbeider med. Endelig gir slike verktøy praktiske kommunikasjonskanaler for tilbakemelding til både den enkelte student og til gruppen.

Utenlandsopphold. Studiene skal i følge Kvalitetsreformen internasjonaleses, og norske studenter skal oppfordres til å tilbringe et semester utenlands. For at dette semesteret skal være mest mulig integrert i studentens studium vil det være ønskelig at studenten vedlikeholder relasjonen til HiT, samtidig som instituttet kan ha mulighet til å følge opp studentens arbeid utenlands. Igjen ser vi at læringsadministrasjonssystemer, men også andre IKT-baserte kommunikasjonsverktøy, gir gode muligheter til dette.

Evalueringsformer. Studenten skal nyte godt av nye og varierte evalueringsformer. Evalueringen skal bevirke jevn innsats gjennom hele semesteret, og skal speile og bygge opp under de læringsformer som benyttes. Blant evalueringsformer som er vurdert er såkalt mappevurdering, hvor studenten selv delvis velger ut hvilke bidrag hun ønsker å vurderes ut fra. Obligatoriske studentarbeider av ulike slag, alene eller i gruppe, er andre muligheter. Uansett metoder vil en hensiktsmessig gjennomføring og administrering av fortløpende evalueringsaktiviteter i stor grad måtte trekke veksler på ulike former for IKT-støtte for innlevering, tilbakemelding og studiehistorikk. Foruten tiltrengt IKT-støtte til selve undervisnings- og læringsprosessene er også de *administrative* prosessene allerede nå avhengige av IKT-støtte. Gjennom Kvalitetsreformen vil behovet for IKT-støtte i de administrative prosessene øke betraktelig. Også her inngår det en rekke elementer.

Individuell tilpassing. Det er vanskelig å forestille seg reformens foreskrevne individuelle tilpassing av studieprogrammer for samtlige studenter, uten å anvende IKT-systemer til å forvalte avtaler og holde orden på individuelle varianter av studieprogrammene, jf. blant annet utdanningsplaner etter Universitet- og høgskolelovens §44b.

Samordning av fagmoduler. Når antallet studieprogrammer stiger vil det være behov for samordning av fagmoduler. Dersom en fagmodul inngår i to eller flere ulike programmer er det viktig at en gjennomfører modulen for disse programmene *samtidig*. Dette betyr at programmer må planlegges slik at rekkefølgen på modulene synkroniseres på tvers av dem. Etter hvert som antallet programmer øker og kompleksiteten stiger, vil dette forandre IKT-verktøy for studieplanlegging.

Tidsplanlegging. Med realiseringen av kompetansereformen vil det bli en utfordring å planlegge tiden til den enkelte vitenskapelig ansatte. Undervisningen skal gjennomføres innenfor studieprogrammer som muligens strekker seg utenfor både eget institutt og endog fakultet. Det vil trolig bli et økende behov for ressursplanlegging av de vitenskapelig ansattes tid, for å unngå ujevn undervisningsbelastning, dobbeltbookinger, etc. Prosjektstyringsverktøy med gode mekanismer for optimalisering av ressursinnsats vil kunne bli et nyttig hjelpemiddel. Det samme kan innføring og bruk av felles kalender- og møteplanleggingsverktøy, f. eks. det som finnes i *Classfronter*.

Kvalitetssikring. Med Kvalitetsreformen vil det være viktig med tilbakemeldinger ikke bare til studentene, men også til studieprogramstyrene. I en lang periode vil de enkelte studieprogrammer være under utprøving, ettersom vi savner erfaring med denne organiseringsformen. En systematisk og fortløpende oppfølging av læringskvaliteten i de enkelte studieprogrammer blir derfor nødvendig for å kunne justere kursen på programmene underveis. Omfanget av denne oppfølgingen tilsier behov for IKT-støtte.

Studieinformasjon. Kvalitetsreformen skaper behov for nye og skreddersydde oversikter over studieinformasjon for enkeltstudenter og -grupper. Dette krever hensiktsmessig forvaltning av studieinformasjon, integrasjon mot de studieadministrative systemer (*M-stas*), løsninger for parallellpublisering i elektronisk form og på trykk, samt mulighet for "print on demand" og "publish-on-demand".

Studieadministrasjon. Sentralt i IKT-støtten til administrasjon og logistikk av undervisningen er selve de studieadministrative systemer og rutiner. Fra å primært være støtteverktøy for eksamensadministrasjon og rapportering til fagdepartement, må det studieadministrative arbeid både sentralt og lokalt bli basis for tjenester bl.a. til lærings- og undervisningsprosessene. Dette er allerede i ferd med å skje gjennom integrasjonen av læringsadministrasjonssystemer med *M-stas*. Mye av det som er

nevnt ovenfor vil utnytte data i de studieadministrative systemer. Kompleksiteten i de nye studietilbudene vil være langt større enn dagens, og vil være en utfordring både for studieadministrative IKT-systemer, arbeidsrutiner, kompetanse og personell. Samtidig er det på det rene at uten en solid, IKT-støttet studieadministrativ basis, vil lite av Kvalitetsreformens målsettinger kunne gjennomføres.

Mange av momentene over vil muligens kunne klare seg godt uten altfor mye IKT til å begynne med, sett ut fra et lokalt synspunkt. Det er heller ikke i dag mulig å overskue utviklingen innen alle oppgavetyper i detalj. Samlet sett er det imidlertid liten tvil om at Kvalitetsreformen er et stort løft for høgskolen. Når tiltakene skal skaleres opp, er det vanskelig å se at HiT som institusjon kan makte å gjennomføre denne reformen på en hensiktsmessig måte uten fleksibilitet i undervisnings- og læringsprosessene og IKT-støtte både til disse og den underliggende logistikk.

Å innføre og videreutvikle fleksibel læring og IKT-støtte til undervisnings- og læringsprosessene vil bidra til gjennomføringen av Kvalitetsreformen ved HiT. Dette er et viktig mål i seg selv, som i tillegg vil kunne gi høgskolen attraktive studietilbud. Med sin spredte geografiske beliggenhet i fylket, vil fleksibel læring gi en enklere tilgang til utdanning for studenter både fra Telemark og fra resten av landet. Det vil dessuten kunne gjøre studentene til habile IKT-brukere. Disse forhold vil sammen kunne bidra til at HiT stiller sterkere i konkurransen om studenter. Flexibel læring vil for studenter i et livslangt læringsperspektiv være et gode i seg selv. Samtidig representerer den fleksibilitet og den IKT-støtten som bygges opp, den infrastruktur som er nødvendig for at HiT på alvor skal kunne bli en moderne etter- og videreutdanningstilbyder til arbeids- og næringsliv. Det å bygge opp etterspurte studietilbud med IKT-støtte og stor fleksibilitet vil dermed kunne gi høgskolen tiltrengte inntekter fra et aktivt engasjement i nye markeder.

Kvalitetsreformen beskrives i St.meld nr. 27 (2000-2001) *Gjør din plikt – Krev din rett: Kvalitetsreform av høyere utdanning* (<http://www.odin.dep.no/ufd/norsk/publ/stmeld/014001-040004>), og videre i Innst.S.nr.337 (2000-2001) *Innstilling frå kyrkje-, utdannings- og forskingskomiteen om Gjør din plikt - Krev din rett. Kvalitetsreform av høyere utdanning* (<http://www.stortinget.no/inns/inns-200001-337.html>).

4.1.3 Annet

I statsbudsjett for 2001 ble det satt av 100 mill. kroner for å støtte opp om utviklingen av nye relevante EVU-tilbud. Utvikling og bruk av fleksible læringsformer er et sentralt kriterium for fordelingen av midlene.

I plan for IKT i norsk utdanning (2000-2003) heter det under pkt. 3.4.3 Lærernes kompetanseutvikling:

"Alle lærerstudenter skal gjennom studiet gjennomføre studieaktiviteter som gir ferdigheter og erfaring med utvikling og bruk av IKT i undervisning og læring herunder også IKT som verktøy i åpne og fleksible læringsformer.

IKT åpner nye muligheter for åpne og fleksible læringsformer. Fremtidens lærere må kunne utnytte disse mulighetene, både for egen kompetanseutvikling og for å kunne veilede elevene i en skolesituasjon hvor undervisning og læring i større grad preges av at eleven selv er pådriver. Det må legges et grunnlag for disse ferdighetene i studietiden gjennom bruk av nye læringsformer og prosjektarbeid. Det er behov for å sikre at lærerutdanningsinstitusjonene følger opp disse utfordringene. Bruk av nettbasert undervisning og læring i lærerutdanningen vil sikre utvikling av tilbud, utvikling av læringsmiljø og kompetanseutvikling hos personalet."

4.2 Regionale føringer

I Fylkesplan for Telemark 2002-2005, kapittel 4.2.1, finner man følgende sitater:

"Tilpassing av studietilbudet er en viktig del av omstillingsprosessen i høgskolesektoren." (s. 21)

og

"Å utvikle fleksible og gode tilbud som kan endre og omstille den kompetansen innbyggerne har, slik at de kan møte nye krav i arbeidslivet og skape egne arbeidsplasser." (s. 21)

Siste sitat henviser til de utfordringene man står overfor i forbindelse med ett av fylkeskommunens fire strategiske satsingsområder, kompetanse.

Enkelte kommuner i Telemark er i økende grad aktive i tilrettelegging av undervisningsrom for fjernundervisning og fleksibel læring. Denne nye infrastrukturen kan ha stor betydning for HiTs videre satsing på fleksible studietilbud.

5. Mål

5.1 Generelt

Som nevnt under pkt. 3.1 mangler det klare mål og strategier for høgskolens satsing på IKT og fleksibel læring. Det er derfor viktig å understreke at en gjennom foreliggende handlingsplan både ønsker å etablere utviklingsprosesser så vel som iverksette konkrete tiltak.

Følgende faktorer kan betegnes som kritiske suksessfaktorer i HiTs satsing på IKT og fleksible læringsformer:

- forståelse for at satsingen er ressurskrevende i utviklingsfasen
- god forankring i fagmiljøene og forståelse for at satsing på IKT er nødvendig for alle
- tydelig forankring i ledelsen på alle nivå
- nært samarbeid mellom fagmiljø og Institutt for pedagogikk
- målrettet opplæring og tilgang til brukerstøtte
- gode rutiner for administrativ oppfølging
- standardisering av systemer og verktøy
- fortløpende evaluering og erfaringsspredning
- planlegging og iverksettelse av tilpassede bibliotekstjenester
- utnyttelse av synergi mellom EVU og ordinær campusundervisning

5.2 Hovedmål 1

Classfronter skal, der det er hensiktsmessig, benyttes av alle ansatte og studenter ved Høgskolen i Telemark innen utgangen av studieåret 2003/2004.

5.2.1 Delmål

- Alle studenter skal tildeles e-postadresse når de begynner sine studier.
- Det skal arrangeres introduksjonskurs i bruk av LMS i hver avdeling ved begynnelsen av hvert semester for
 - ansatte
 - studenter
- Ledelse og ansatte som ikke er i undervisningsstillinger skal benytte LMS som informasjons- og samhandlingssystem der det er hensiktsmessig.
- Alle ansatt skal benytte kalenderfunksjonen som finnes i LM-systemet.
- Det skal være minst én fast LMS-ansvarlig/brukerstøtte ved hver avdeling. Sammen med EVU-koordinator (IKO) fra FA samt én representant fra IT, skal brukerstøttene utgjøre en LMS ressursgruppe med spisskompetanse på LM-systemets muligheter og funksjonalitet. LMS ressursgruppe skal ha et tydelig mandat, og det må settes av midler til både tidsbruk og kompetanseheving for gruppens medlemmer.

5.2.2 Tiltak

Aktivitet	Ansvar	Tid	Økonomi
1. Tilby alle studenter egen e-postadresse ved studiestart.	IT/FA v/M-STAS ansvarlig	Hver høst og vår. Tiltaket ble gjennomført høsten 2003.	
2. Utvikle og gjennomføre LMS introduksjonskurs for ansatte og studenter.	Classfronter ressurspersoner ved avdelingene.	Ved studiestart og etter behov.	

3. LMS, der det er hensiktsmessig, tas i bruk av alle ansatte ved HiT, der det er hensiktsmessig.	Alle ledere	Senest studiestart høsten 2004.	Årlig lisenskostnad på ca. 250 000 + mva. + ca. 30 000 i synkroniseringskostnader.
4. Alle ansatte ved HiT tar i bruk kalendersystemet i LM-systemet.	Alle ledere	Senest studiestart høsten 2004.	Kostnader knyttet til opplæring.
5. Definere Classfronter ressursgruppens mandat.	Studiedirektøren	Innen 1. april 2004.	
6. Deltakelse på Classfronter brukerkonferanse.	Ressursgruppen.	Årlig.	30 000
7. Deltakelse i aktuelle konferanser om fleksibel læring.	Ressursgruppen.	Årlig.	50 000
8. Møte i Classfronter ressursgruppe ved HiT.	IKO.	10 ganger årlig.	Ingen kostnader utover reiseutgifter
9. Innkjøp av nødvendig faglitteratur.	IKO.	Etter behov.	5 000
10. Tilby ny gunstig ordning for hjemme-PC for de ansatte.	Personal og økonomi/IT.	Innen 1. juni 2004	

Kommentarer til tiltakene.

Det er viktig at satsingen på fleksibel læring har forankring på avdelings- og instituttnivå, samtidig som det stilles krav til samordning og koordinering sentralt.

Det foreslås at den eksisterende ressursgruppen opprettholdes, men ledes av en av ressurspersonene fra avdelingene. IKO fortsetter i gruppen med koordineringsansvar og sekretærfunksjon. Gruppen består av én LMS-ansvarlig fra hver avdeling, én representant fra IT - samt IKO og M-STAS ansvarlig fra FA. LMS-ansvarlig ved avdelingene er ansvarlig for opplæring og brukerstøtte til personalet og studenter ved sin avdeling.

Det er særlig viktig å legge opp til at nye LMS-brukere, enten man snakker om vitenskapelig-, administrativt- eller undervisningspersonell får solid teknisk/praktisk opplæring på forhånd og nødvendig støtte underveis. Det må legges til rette for at brukerne kan få støtte når de trenger det og på de områdene de trenger det. Høgskolen må ha et målrettet og helhetlig system ved avdelingene for veiledning/rådgivning, opplæring, hjelp og støtte.

Det er helt nødvendig at IT-tjenestens brukerstøttesystem har kompetanse innen det aktuelle LM-systemet slik at studentene også kan få nødvendig hjelp.

Som nevnt over, er det nødvendig å opprettholde en LMS ressursgruppe, med minst én LMS-ansvarlig ved hver avdeling. For at denne gruppen skal kunne fungere er det avgjørende at det snarest defineres et tydelig mandat. Det er behov for møteplasser, jevnlig faglige oppdateringer og avsatt tidsressurs til brukerstøtte/opplæring og utvikling av nye studier. Deltakelse på kurs, brukerkonferanser, referansegrupper o.a., samt innkjøp av nødvendig faglitteratur gjør at det årlig må settes av økonomiske midler til dette, slik det er antydning i tabellen over.

5.3 Hovedmål 2

Høgskolen i Telemark skal øke tilbudet av IKT-baserte kurs/studium innen etter- og videreutdanning.

5.3.1 Delmål

- Alle aktuelle studietilbud ved Høgskolen i Telemark skal inneholde elementer der LMS benyttes som samhandlingsverktøy.

- Institutt for pedagogikk ved Avdeling for estetiske fag, folkekultur og lærerutdanning (EFL) skal ha ansvar for pedagogisk bistand i hele høghskolen ved utvikling av nye fleksible studietilbud og tilrettelegging for fleksibel læring i forbindelse med eksisterende grunnutdanning- og videreutdanningstilbud, jf. saksframlegg til S-sak 110/02, der det blant annet heter:

"Det blir videre pekt på at pedagogikkmiljøet ved avdelingen vil kunne ivareta oppgaver for hele høghskolen, og at det også av den grunn vil være mest hensiktsmessig å skille dette fagmiljøet ut som et eget institutt."

- Et LMS skal tas i bruk som et intranett/informasjonsystem for Avdelingskoordinator (AKO)/Institusjonskoordinator (IKO)-samarbeidet.

5.3.2 Tiltak

Aktivitet	Ansvar	Tid	Økonomi
1. Etablere pedagogisk nettverk mellom Institutt for pedagogikk og avdelingene.	Studiedirektøren	Høsten 2004.	
2. Satsing på fleksibel læring blir inkludert i høghskolens nye strategiske plan.	Rektor		
3. Handlingsplan for fleksibel læring ved Høghskolen i Telemark rulleres årlig.	Studiedirektøren	Årlig.	
4. Stimulere til FoU-arbeid innen området "studentaktive læringsformer og IKT".	Rektor	Hele perioden.	
5. Stimulere til utvikling av pedagogiske modeller.	Rektor	Hele perioden.	
6. Vurdere ulike typer belønningssystemer for arbeid med fleksible studietilbud.	Rektor/dekaner		

Kommentarer til tiltakene.

Satsing på fleksibel læring må ha solid forankring i høghskolens strategiske plan, og ha et langsiktig perspektiv. Samtidig er det nødvendig at vedtatte tiltak i handlingsplanen iverksettes og følges opp. Skal høghskolen klare å oppfylle Kvalitetsreformen og henge med i konkurransen om studentene, må det handles, og det må handles raskt, jf. kapittel 2.

I den sammenheng er det av vesentlig betydning at ansatte benytter systemene, blant annet til intern informasjon og samhandling.

I sammenheng med utvikling av fleksible studietilbud, må det legges til grunn at alle ikke har behov for å kunne alt. For å utvikle gode løsninger, er det nødvendig med en god samhandling mellom flere profesjonsgrupper. Aktuelle profesjonsgrupper kan være:

- Teknisk personale/IT-personer, ansatte med produksjonskompetanse (grafikk, nettsider, bilde, lyd, video etc.)
- Lærere/veiledere/vitenskapelig ansatte - dvs. fagekspertene innenfor ulike disipliner
- Pedagoger som har erfaring med kursutvikling og med å skape IKT-støttede læringsarenaer
- Administrativt personale ift. studieadministrative og praktiske støttefunksjoner
- Prosjektledere med administrativ oversikt og lederkompetanse

Institutt for pedagogikk kan ha behov for utvidet kompetanse innen områdene:

- studentaktive læringsformer, som f.eks. ulike varianter av prosjektpedagogikk
- design av digitale læringsomgivelser. Dette for å kunne tilpasse bruk av IKT-teknologien på en pedagogisk formålstjenlig måte til støtte for studentaktive læringsformer og ulike typer evalueringsmetoder
- integrering av IKT ut fra et helhetlig organisasjonsperspektiv. Nytteverdien av IKT-satsing kan ikke betraktes utelukkende på et enkeltfag-nivå, men må ses i forhold til det å skape helhetlige IKT-baserte læringsmiljøer
- utvikling av IKT-baserte fjernundervisningskurs

Institutt for pedagogikk må selv finne ut hva som må tilføres av nødvendig kompetanse knyttet til IKT, videoproduksjon, digitale læremidler etc. Instituttet oppretter nettverk til avdelingene, der avdelingenes LMS-ansvarlig vil være en naturlig kontaktperson. Ved alle avdelinger finnes det betydelig pedagogisk fagkompetanse, så kontakten og samarbeidet med avdelingene må være tett i forbindelse med utviklingsarbeid.

Som personalutviklingstiltak kan det være nødvendig med trening i og modeller for å samarbeide med hverandre om planlegging, utvikling og drift.

Ved utvikling av nye studier er det av vesentlig betydning at biblioteket kontaktes på et tidlig tidspunkt for å sikre at det er lagt til rette for tilpassede bibliotekstjenester.

Som nevnt i kapittel 1, har man i *Strategisk plan 2000-2004* i forbindelse med strategien Studiekvalitet, gått inn for sterkere satsing på IKT i undervisningen - samt prosjektorganisert, problembasert læring. I samsvar med Kvalitetsreformen innebærer dette blant annet nye, studentaktive læringsformer som krever høy grad av samhandling mellom studentene og mellom studenter og lærerne. Denne læringsformen krever igjen omstilling i både undervisningsmetoder og evalueringsformer.

Aktuelle omstillings- og kompetansehevingstiltak kan være å:

- tilrettelegge for opplæringstiltak som strekker seg over lengre perioder. Dette fordi det handler om å endre både arbeidsmetoder, pedagogisk tenkning, kultur, samt opplæring i det å mestre ny teknologi. Dette gjelder både studenter og ansatte
- etablere nettverk av ressurspersoner som kan bidra til utvikling og oppfølging av IKT-støttede fagopplegg. Det vil være nødvendig med miljøer som innehar både teknisk og pedagogisk kompetanse, slik det er nevnt over
- initiere prosjekter som kan være pilotprosjekter for implementering av nye IKT-baserte, studentaktive læringsformer
- iverksette kompetansetiltak for å ta e-læringsteknologien i bruk også blant ledere og i administrasjonen. Gjennom slike tiltak vil det signaliseres at dette er et satsingsområde for institusjonen. Samtidig vil dette kunne forbedre kommunikasjons- og samhandlingsmulighetene mellom miljøene, demonstrere teknologiens berettigelse, samt bidra til å endre kultur og holdninger nødvendig for en vellykket helhetlig satsing
- iverksette kompetansetiltak for å støtte konvertering/tilrettelegging av eksisterende "på stedet"-kurs til fjernundervisningskurs, for å nå ut til et større marked

Det må vurderes om det kan gis muligheter til ulike typer belønningssystemer for ansatte som tar initiativ til/arbeider med fleksibilisering av eksisterende eller nye studietilbud. Slik belønning kan være f. eks. opprykksmuligheter, lokale lønnsoppgjør, mer fleksibel arbeidstid o.l.

I forhold til IKO/AKO-samarbeidet via LM-systemet, må rom opprettes og opplæring gjennomføres.

5.4 Hovedmål 3

Høgskolen i Telemark skal øke tilbudet av IKT-baserte/fleksible grunnutdanninger.

5.4.1 Delmål

- Alle aktuelle eksisterende studietilbud skal ha innslag av fleksible lærings- og vurderingsformer innen utgangen av planperioden.
- Det skal utvikles flere nettbaserte grunnutdanninger.
- Det skal etableres trådløse nettverk i alle høgskolens bygg.
- Det skal etableres trådløse nettverk i studentboligbygg.

- Det skal tilbys trådløs kommunikasjonsmulighet for bruk av egen bærbar PC for alle studenter ved høgskolen.

5.4.2 Tiltak

Aktivitet	Ansvar	Tid	Økonomi
1. Se tiltak 1 - 5 under kapittel 5.3.2, med tilhørende kommentarer.			
2. Trådløst nettverk skal kunne benyttes etter behov i alle høgskolens bygg hvis det ikke er spesielle grunner til hinder for dette.	IT	Senest studiestart høsten 2004.	
3. Arbeide for å kunne tilby alle studenter gunstig kjøp av bærbar PC med trådløst kommunikasjonssystem.	IT	Hver høst og vår.	
4. Høgskolen bistår SiTel med forbedring av tjenester, kapasitet og sikkerhet i Sitels studentnett.	IT	Hele perioden.	

Kommentarer til tiltakene.

Vurdering av læringsadministrative system og verktøy har hatt en stor plass i HiTs interne diskusjon så langt. Det er flere ulike løsninger tilgjengelig, alle har positive og negative sider. Det er imidlertid viktigere at det tas i bruk et læringsadministrativt system, enn hvilket som blir valgt. Av hensyn til erfaringsspredning og tverrfaglig samarbeid og kompetanseutvikling er det viktig i denne fasen å ta i bruk et felles system. Med bakgrunn i gode erfaringer med systemet *Classfrontier*, har HiT kjøpt campus-lisens for dette verktøyet - med bruksmuligheter for både campusstudenter og fjernstudenter. Lisenskostnadene for 2002 var på ca. kr 250 000 (+mva) pluss synkroniseringskostnader (10% av lisenskostnadene).

Skal løsningene bli så fleksible som ønsket, er det absolutt nødvendig at studentene har tilgang til Internett, LMS og e-post hvor de enn befinner seg i sin studiesituasjon. Ferdigstilling av utbyggingen av trådløse nettverk i alle høgskolens bygg er derfor helt nødvendig, samtidig som det er behov for at alle studenter har enkel og rimelig tilgang til PC.

Det er nødvendig at det settes av midler i budsjettene og at vedtatte tiltak gjennomføres og følges opp.